

Het diaconale beleid op hoofdlijnen

Uitgangspunt

Al jaren lang heeft de diaconie als doel 'te helpen waar geen helper meer is'. De kern van het diaconale werk ligt besloten in de woorden solidariteit, hulpverlening en pleitbezorging. Met de intrede van de participatiewet zullen deze woorden steeds krachtiger worden. Behalve dat de diaconie zelf actief hulp verleent, maar in eerste instantie de verantwoordelijkheid legt bij de burgerlijke gemeente en overheid, steunt zij ook het vergelijkbare werk van anderen, individueel, plaatselijk, landelijk en wereldwijd.

De formulering in de kerkorde 'helpen waar geen helper is' letterlijk genomen perkt tegelijkertijd deze hulp nadrukkelijk in. Hulp wordt slechts geboden in noodsituaties waarin mensen geen hulp van andere instanties kunnen verwachten. Bovendien is deze hulp louter incidenteel of gebonden aan een bepaalde termijn, niet structureel. Mensen worden zo ondersteund dat zij snel weer op eigen benen komen te staan en zelfstandig verder kunnen. In alle andere gevallen verwijzen diakenen mensen met een hulpvraag door naar daartoe geëigende instanties.

De diaconie heeft besloten in de hulpverlening zich te gaan richten op broodnood (voorzien in de eerste levensbehoeften) en kleine materiële aanvragen. Deze dienstverlening wordt gegeven in de vorm van een gift; er worden geen leningen meer verstrekt. Leningen verstrekken aan personen die het toch al moeilijk hebben, lijkt eerder onbarmhartig. Deze andere koers is mogelijk geworden met de komst van de Stichting Urgente Noden Haarlem. De diaconie steunt op het werk van gemeenteleden en diakenen, diaconale medewerkers en de professionele krachten op het secretariaat. Met dit beleid kan een pilot "zorg in de wijk" gestalte krijgen.

Beleid voor de komende jaren

Nu de pensionering van de algemeen secretaris in zicht is, komt er de mogelijkheid om zaken te veranderen. Als eerste wil het college minder overheadkosten. Had het diaconaal bureau tot op heden een uitvoerende taak als het ging om hulpverlening, in de nabije toekomst ziet het college de taak voor het bureau meer als tweedelijns organisatie.

Dit kan door de werkzaamheden van de algemeen secretaris te herzien en de hulpverlening te veranderen. Besloten is dat de diaconie geen leningen meer geeft en daardoor vervalt ook een groot aantal uren in de nazorg van cliënten. Ook de beleggingen en de daarvoor geldende verantwoordelijkheid kan ergens anders georganiseerd worden, bijvoorbeeld via vermogensbeheer of fondsen. Door deze maatregelen kan de functie teruggebracht worden van 36 tot 18 uur en in een lagere loonschaal.

Ook de huisvesting van het bureau heeft nog de aandacht van het college. De kosten van de huidige huisvesting zal bij verhuizing de overheadkosten niet erg verlagen, maar zal wel een bron van nieuwe inkomsten kunnen zijn door verkoop of verhuur van het pand.

Het college is begonnen met het opheffen van de diaconale stichtingen en deze om te zetten naar diaconale fondsen met behoud van hun doelstellingen. Het resultaat is dat de diaconale doelen overeind blijven maar dat er geen nieuwe bestuurders voor de stichtingen meer nodig zijn omdat het college nu verantwoordelijk is voor de aanvragen voor steun aan een organisatie of personen.

Daarnaast zal de diaconie zich blijven richten op de volgende onderwerpen: jeugd- en jongerenbeleid, armoedebestrijding, zorg voor elkaar, seniorenbeleid en zorg voor de wereld. De omvang en inschaling van de boekhouder blijft vooralsnog gelijk (boekhouder is bereid nog enige tijd

te blijven tot juni 2017), maar nader beraad en onderzoek moeten uitwijzen of op termijn efficiency te winnen is.

Pilot 'Presentie van de diaconie'

De diaconie streeft ernaar om zichtbaar te zijn in de drie wijkgemeenten. Te beginnen met een diaconaal dienstencentrum in Haarlem-Oost (bij de Oosterkerk) waar wijkbewoners elkaar kunnen ontmoeten en terecht kunnen voor praktische hulp zoals voor het invullen van formulieren, belastingzaken, begeleiding naar instanties e.d. Een herkenbare plek voor wijkbewoners, kerkelijke en niet-kerkelijke.

Daarnaast verleent een nog aan te stellen diaconaal medewerker ondersteuning en advies aan de wijkgemeente. Deze medewerker stimuleert de diaconale 'presentie in de wijk'. Dat wil zeggen: stimuleert de wijkdiakenen en vrijwilligers contacten te leggen met individuele wijkbewoners, die behoefte hebben aan meer contact of andere hulp. De diakenen zullen daarbij een organisatorische rol vervullen. Bewoners die hulp nodig hebben, zijn bijvoorbeeld personen die op leeftijd zijn en een steeds kleiner netwerk hebben waar zij op terug kunnen vallen als zij hulp behoeven. De diakenen helpen bij het benaderen of zoeken van vrijwilligers die bereid zijn een oogje in het zeil te houden. Het is niet de bedoeling een te grote claim op vrijwilligers te leggen; dan komt de thuiszorg in beeld.

De diaconaal werker geeft deskundig advies aan de diakenen en vrijwilligers. De diaconaal werker bekwaamt zich in kennis omtrent de WMO en het professioneel netwerk van hulpverlenende organisaties in de wijk (en daarbuiten). Neemt bijvoorbeeld met het Sociaal Wijkteam en BUUV initiatieven ter hand. De diaconaal werker zal eerst in Haarlem-Oost een begin maken met het werk en als daar eenmaal het werk voldoende van de grond gekomen is, initiatieven in de volgende wijk (Schalkwijk of Centrum) gaan nemen. Terwijl diakenen af- en aantreden, kan de diaconaal werker voor de continuïteit zorgen.

Voor de efficiëntie wordt een digitaal signaleringspunt vormgegeven. Signalen kunnen waar dan ook vandaan komen. De wijkdiakenen kunnen de gegevens van een hulpbehoevende persoon in een bestand zetten; zodanig dat onmiddellijk duidelijk is of de diaconie al eerder bemoeienis heeft gehad met de betreffende persoon.

Samenwerking

Voor de noordzijde van de stad zouden we kunnen samenwerken met de Gidskerken en de diaconie Haarlem-Noord.

Het college wil graag samen met Stem in de Stad de 'diaconie' in Haarlem meer gestalte geven. Het College van Diakenen en Stem in de Stad zijn geen concurrenten van elkaar, maar vullen elkaar uitstekend aan.

Presentie is ook omzien naar elkaar en met elkaar als kerken en geloofsgemeenschappen.

Stem in de Stad voor de diaconale ondersteuning aan daklozen, verslaafden, vluchtelingen, mensen met psychische problemen, het straatpastoraat, etc. en de diaconie voor andere kwetsbare bewoners in de Haarlemse wijken.

Om de samenwerking te realiseren wordt een diaconaal werker voor 18 uur op kosten van de diaconie aangesteld bij Stem in de Stad (op voorwaarde dat de offerte acceptabel is). De diaconaal werker krijgt de opdracht voor 15 uur in de week de 'presentie en ontmoeting in de wijk' te realiseren; eerst in Oost. In de overige uren zal Stem in de Stad vormgeven aan deskundigheidsbevordering en werkbeprekingen. De directeur van Stem in de Stad is verantwoordelijk voor uitvoering en rapporteert aan het college.

Van tijd tot tijd organiseert de diaconaal werker een overleg met de diakenen van alle drie wijken om alle betrokkenen op de hoogte te houden van de voortgang van de pilot en de ervaringen. Op die wijze kunnen de diaconieën van Schalkwijk en Centrum de beproefde methode ook in hun wijken toepassen; voor zover dat zonder diaconaal werker mogelijk is. De diaconaal werker kan de diakenen in een overleg toerusten.

Voor de aanstelling van de diaconaal werker heeft Stem in de Stad een: 1. profielschets; 2. plan van aanpak; 3. omschrijving van reële doelen; 4. planning (het streven is erop gericht de functionaris per september te laten beginnen); 5. draagvlak bij alle wijkdiaconieën. Zie bijlage.

De wijkdiaconieën vinden het belangrijk dat de diaconie een profiel krijgt in de wijken en zouden het op prijs stellen als Stem in de Stad (of de diaconaal werker namens deze organisatie) dat ook uitdraagt. Mogelijk door een kleine aanpassing van het logo van Stem in de Stad; nu staat 'oecumenisch diaconaal centrum' wel onderaan op de site of briefpapier, maar niet in het logo.

Diaconale activiteiten

Er zijn al vele diaconale activiteiten in de stad en het college van diakenen functioneert als centraal orgaan met een diaconaal bureau met een algemeen secretaris als ondersteuning voor het diaconale werk in de totale gemeente.

Het diaconale beleid in de stad is gericht op het ondersteunen van nieuwe initiatieven zoals 'buurt in de kerk' (inloopochtend), diaconaal centrum Oosterkerk en de bestaande activiteiten te laten voortbestaan, zoals: hulp in gemeente en stad (hulpverlening leefgeld, leningen, e.d.); jeugdhulpverlening (Spaarnezicht, Schuldhulpmaatje young) senior- en gehandicapten-vakanties (personen door wijkdiaconieën voorgedragen en uit bestand diaconaal bureau); seniorenwerk in de eigen gemeente (soosmiddagen, senior-uitstapjes); jongerenwerk in de eigen gemeente (jeugdwerk, hemelvaartweekend voor de jeugd); verslavings- en opvangprojecten (SidS, HVO, Roads, e.d.); relaties met gelijkgezinden. Daar waar mogelijk samen met andere geloofsgemeenschappen en/of organisaties (Noodfonds, Stemmers in het landschap).

Naast de hulp in de vorm van 'broodnood' en kleine materiële bijdragen is het in uitzonderlijke gevallen mogelijk – via tussenkomst van professionele hulpverleners – een beroep te doen op een financiële bijdrage, dat wil zeggen eenmalig een beperkt bedrag. Een bedrag van maximaal € 1000. Als hulp wordt verstrekt in het kader van een ander diaconaal fonds, bijvoorbeeld het Interkerkelijk Werkgelegenheids Fonds, Jan Rodinkfonds etc. dan gelden de criteria behorend bij dat fonds.

Naast al deze stedelijke verantwoordelijkheden geeft de diaconie ook buiten Haarlem ondersteuning. Hierbij moeten genoemd worden het binnenlands en wereldwijde diaconaat, ontwikkelingssamenwerking en projecten die het 'omzien naar elkaar' willen bevorderen.

Samenvatting

Het beleid van de diaconie zoals u gepresenteerd wordt, is samen te vatten in twee stellingen.

1. De diaconie is geroepen om in de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid mensen die lijden door armoede, onrecht, tenachterstelling en ziekte bij te staan in de voorbeden, met materiële en persoonlijke hulp en met steun en hulp in het zoeken naar recht voor allen.

2. Het omzien naar elkaar is bij uitstek een dimensie van het diaconale werk die geconcretiseerd moet worden in de wijkgemeenten (presentie, diaconaat in de buurt). Het college heeft een voorwaarden scheppende rol bij deze buurt- en kerkprojecten die het omzien naar elkaar willen bevorderen.

Bijlage

Profielchets:

Diaconaal werker (V/M) voor 18 uur per week (0,5 fte)

Werkzaamheden:

- het opbouwen en onderhouden van netwerken van vrijwilligers rondom individuele hulpbehoevende wijkbewoners, die geen of onvoldoende thuiszorg krijgen.
- en de voorwaarden creëren zodat diakenen en vrijwilligers dergelijke netwerken tot stand kunnen brengen;
- het onderhouden van en participeren in (met het oog op die hulp) relevante maatschappelijke netwerken in de wijk of stad;
- het stimuleren en adviseren van de wijkdiaconieën en/of College van Diakenen;
- het leggen van verbindingen tussen buurt en wijkdiaconie.

Wij zoeken iemand:

- met een afgeronde theologische(strekt tot aanbeveling)/sociale/agogische of zorgopleiding op MBO of HBO-niveau;
- verbindend vermogen
- die goed kan samenwerken o.a. met vrijwilligers;
- die in staat is nieuwe projecten te ontwikkelen en projectmatig te werken;
- die communicatief sterk is en goed kan netwerken, omgaan met mensen en zich kan verplaatsen in anderen;
- die oog heeft voor recente maatschappelijke ontwikkelingen in de samenleving; bijvoorbeeld als het gaat om de WMO.
- die anderen kan enthousiasmeren en respect heeft voor een religieuze levensovertuiging en levenshouding;
- die bij voorkeur in een eerdere baan relevante werkervaring heeft opgedaan.

Competenties:

- communicatieve en sociale vaardigheden, maatschappelijk bewustzijn, creativiteit, initiatief nemend en organisatievermogen.

Wij bieden:

- een baan in een inspirerende en informele omgeving
- goede arbeidsvoorwaarden volgens de arbeidsvoorwaardenregeling van PKN
- een dienstverband voor vooralsnog één jaar met mogelijkheid tot verlenging

Informatie en solliciteren:

Plan van Aanpak:

- Aanstelling vanaf 1 september 2016
- Werkplek: in overleg met Stem in de Stad en bij voorkeur in de wijk Haarlem-Oost.
- Kennismaking: met alle relevante personen, functionarissen, netwerken, instellingen, etc.
- Inwerken: kennismaken van sociale kaart (in Oost al aanwezig).
- Inventariseren van contact-arme personen in de wijk.
- Organiseren van overleg met (wijk-)diakenen.

- Evalueren werkzaamheden na 3 maanden, halverwege 1^e jaar en voor het einde van 1^e jaar.

Reële doelen:

- Binnen half jaar traceren van 15 personen in de wijk Haarlem-Oost, die aangeven behoefte te hebben aan meer contacten of hulp; die niet via de thuiszorg kan worden geboden.
 - Binnen het daarop volgend half jaar 30 personen te traceren, die.... (idem).
 - De diaconieën van Haarlem-Oost, Schalkwijk en Centrum, en het College van Diakenen te informeren over getraceerde wijkbewoners, die hulp behoeven en over de resultaten van de gehanteerde werkwijze.
 - Goede en constructieve verhouding met de wijkdiaconieën en team van Stem in de Stad.
-
-

Profielchets:**Algemeen secretaris (V/M) voor 18 uur per week (0,5 fte)****Werkzaamheden:**

- verzorgt en geeft leiding aan de dagelijkse werkzaamheden op het bureau;
- biedt hulp aan personen die een beroep doen op de Diaconie;
- rapporteert aan en adviseert het College van Diakenen;
- verzorgt de administratie (uitnodigingen en verslagen) van de Diaconie;
- voert besluiten van het College van Diakenen uit;
- vertegenwoordigt het Diaconaal bureau intern en extern;
- verantwoordelijk voor – en verzorgt samen met de boekhouder – de financiële administratie, begroting en jaarrekening van de Diaconie; ziet toe op een goed beheer van de beleggingen, onroerend goed en de (door een extern bureau verrichte) salarisadministratie.
- verzorgt het beheer van onroerende goed van de Diaconie.

Wij zoeken iemand die:

- het diaconaat een warm hart toedraagt en kerkelijk betrokken is;
- uitstekende contactuele en sociale vaardigheden heeft;
- beschikt over inlevingsvermogen en mensen kan aanspreken;
- zich uitstekend schriftelijk en mondeling kan uitdrukken;
- een door opleiding of ervaring verkregen HBO-werk- en denkniveau heeft.

Competenties:

- communicatieve en sociale vaardigheden, maatschappelijk bewustzijn, creativiteit, initiatief nemend en organisatievermogen.

Wij bieden:

- een baan in een inspirerende en informele omgeving
- goede arbeidsvoorwaarden volgens de arbeidsvoorwaardenregeling van PKN
- een dienstverband voor voorsnog één jaar met mogelijkheid tot verlenging